

תלמודו בידו

דף ח עמוד א

- א** מצורע שיומו השמיני חל בערב פסח וראה קרי בליל שמיני, האם רשאי להכניס למחרת את ידיו לבהונות ?
- ב** באיזה אופן צריך את המיעוט "עליה", שלא נתיר איסור אחות אשה "הואיל" והותר איסור אשת אח ?
- ג** מדוע הוצרכה הברייתא למיעוט "עליה" לאסור ערוה ביבום, הרי אין עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת ?
- ד** מדוע הוקשו העריות לאחות אשה שאינה מתייבמת, ולא לאשת אח שמתייבמת ?
- ה** לרבא, מה מלמדנו "עליה" ?

- א** אסור להכניס את ידיו. ואין אומרים "הואיל" והותר לצרעתו הותר אף לקריו. כיון שנטמא בקרי קודם שיצא מצרעתו לשעה הראויה להבאת קרבנותיו.
- ב** שנשא אשה ומת, והותר ליבם איסור אשת אח, ובעודה זקוקה לו נשא היבם את אחותה, ונעשית היבמה אחות אשתו.
- אבל אם נשא את אחותה קודם שמת אחיו וכל שכן כשנשא קודם שנשא המת את אשתו, אין אומרים "הואיל", כיון שמעולם היבמה לא הותרה לו.
- ג** שלא נקיש שאר עריות לאשת אח להתירן במקום יבום.
- ואין לדחות את ההיקש, שבאשת אח הותר רק איסור אחד, ואילו בשאר העריות הותרו שני איסורים [אשת אח, והערוה].
- כי אין משיבים על ההיקש "כל התועבות האלה", הוקשו כל העריות זו לזו.
- ד** 1. כשניתן להקיש לקולא או לחומרא, מקישים לחומרא.
2. שאר עריות דומות יותר לאחות אשה הנופלת ליבום, שכן יש בהן שני איסורים.
- ה** 1. איסור צרת ערוה. אך ערוה עצמה אסורה משום שיש בה כרת.
2. אף צרת ערוה אינה צריכה "עליה" לאוסרה ביבום, שהרי אסורה מ"לצרור".
ו"עליה" מלמד היתר צרה שלא במקום מצוה [כגון זר הנשוי לבתו ולאחרת ומת, האב מותר בצרת בתו].